

НОВА ЗОРЯ

4. WARSZAWA
Bibl. Nar. Min-wa Ośw.

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. ||| Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописи не звертаються.

Католицька акція і політика.

Офіційний орган Католическої Акції в Італії зазначає, що все ще проявляється нерозуміння згаданого проблеми і то в такій мірі, що все потрібні ще в'яснення. Св. Отець у промові до провідників католических студентських товариств в Італії очеркнув виразно відношення між католическою акцією і політикою. Відношення це *всюди* і *завжди* те саме: впливаючи на загальні засади життя католическої акції впливає з природи річей і на політику. Вона починається до розвитку добра суспільства, що повинно бути найвищою ціллю політики. Католическа акція виконує таким чином одні з найбільших християнських обов'язків, хоч не ангажується до політично-партійної діяльності.

„Бо Церква і її представники на всіх ступнях ієрархії, не можуть творити партії, ні не сміють вести партійної політики. Така політика по своїй природі має інші цілі і навіть коли змагає до загального добра, то й так усе глядить на то зі своєї точки погляду“, — сказав св. Отець.

Католицька акція є аполітична в розумінні партійної політики, але вона є *рівночасно політичною* діяльністю вищого рода. І для того обов'язок католика — брати в ній участь! Те завдання назвав св. Отець „політичним милосердям“ і тільки релігія одинока його перевищає. Однак католик се одночасно громадянин держави, особисто перед нею відповідальний. Природно отже, що зберігаючи обов'язки своєї християнської совісті, може він вести й політику даної партії. Однак партійна політика се щось інше ніж Католическа акція, котра є інституцією безпосередньо залежною від Церкви. (До в'яснення тут важних питань повертатимем ще раз).

Честертон про конвертитів.

Славний англійський письменник і публіцист Г. К. Честертон в статті „Се, що стало, й се, що змінчиве“ так висказується про навернення на католицизм мушкетера у дозрілій віці: „Се неправдиве твердження, що навернення, то ніщо інше як тільки об'яв жалю в обличчю смерті. Мушкетер в віці 50 літ нормально ще зовсім не близький смерті. Ті конвертити се не ціха старості й зовсім не доказ потреби спокою і зречення дальших пошукувань і дослідів. Якраз навпаки — вони лучаються переважно в тім віці, в якому звичайно люди науки й духа найясніше і найствісліше оформлюють свій світогляд. А приходять вони до католицизму для того, що в католицизмі *еднається найяснійший систем з найбільш суворою формою*. Являються вони власне в тім дозрілій віці, бо доперва тоді приходиться чоловік до зрозуміння, що кожна тріткість може лучитися тільки з суворою формою.

Причини побіди демагогії.

Замітки до статті „Громадська праця і духовенство“.

Надто важні справи порушив о. І. Братик у статі на повищу тему, щоб поминути її мовчанкою. Піднесені в ній нарікання слушні і відомі. Всіх нас вони до живого досягають.

Але в причинах о. Дописувач загоріла „пересадив“. Слабкість годі таки нею самою лічити, бо се виїде — „idem per idem“ — чи то „wkółko Macieju“. Дійсно деякі священники більш чи менше „інертно“ беруться до громадських справ, та писати про цілковиту байдужність, якщо власне ходить о тіж справи, а не станові, се вже за „дуже“. А подавати яко причину неучасті у деяких священників „злобу“, чи у інших „страх перед властью імущими“, — то також велике забуття, якого мабуть жаде справедливий „мірянин“ дотепер не оказував. Жаде мабуть стан у настак гідно і достойно не удержався перед „властью імущими“, держачися одиноко розумної засади „aurea mediocritas“, а нелегальщини прецінь не будуть священники управляти. Очі многих звернені на священників, уха до священників, але як часто на жаль і язика. Дивляться, що ми робимо, слухають, що ми говоримо, але якже часто лише на се, щоб „more phariseorum“ зловити нас на чімсь. Се причина, що деякі священники зрадилися, чи уступили, перед невидимою рукою, котра досить здорово нам докучає, а котрої рамя через Львів-Варшаву і Харків — сягає Москви.

Не бере священник живішої участі в гром. житю — „під нічого не робить“. Бере і являється все на зборах, по читальнях і т. д., чи не чує часто тих слів, що почув один о. декан: „Всюди нечистий попа принесе!“... Та, щоб хто не підсунув мені думки, що я раджу дати спокій всякій громадянській роботі священника. Борони Боже уступати з фронту! Але і спосіб і зміст нашої праці мусить бути інший як дотепер. Але і не такий, як його о. Братик радить. Правда, „випихають“ священників з різних товариств та інституцій, у великій часті їх трудом і коштом здвигнених, та — слушну причину сего подає примітка редактора до повищої статті. Священники були всім — і всім служили: були просвітителями, економістами, політиками і т. д. Але дещо замало душпастирями і якраз тому львина часть їх довголітної праці пішла і дальше йде „на рахунок чужих“. Випихають нас голосами тих, „котрих очі нібито звернені лише на нас“, щоб „точнісню робити те, що ми робимо чи вчимо“. На жаль — нарід, що звик видіти в священнику лише громадянського діяча, як кожного іншого діяча, міняє і його досить похопно на „більш обіцюючого діяча“, — себто на демагога, бо, думаючи матеріальними наскрізь категоріями, не вміє часто відрізнити священника-діяча від прочих, що дискретно ховають свої властиві цілі за широку і брудну заслону демагогії.

Тому кінцеві поради про курси гром. праці, наради на соборчиках, то що, виглядають дещо на поетичний романтизм в нинішніх часах чимраз більшої спеціалізації, фаховости та разячого браку заняття для інтелігентних сил. Не збереже нас перед заливом негачії та геростратизму хочби й муравлина громадянська праця, коли дальше будемо працювати старою метою під „спільним дахом“, по толстоївській засаді „непротивитися злу“ та „Адамового спокою“. Наше завдання під теперішню невідрадну пору зазначене на мою думку зовсім влучно в статті „Византійський обман“ V. у „Новій Зорі“ з 10./V. ц. р. Духа треба обновити в собі й будити в народі, учити відрізнити Боже від людського, цінити священників передовсім як отців духовних, сторожів моралі й етики народу, коначних в кожній громадській праці для надання їй душі. Інакше все мусить сповнитися на нас та правда, що „ініи трудишася, ініи в труд їх внидоша“...

Тарновиця пільна, в маю, 1928.

о. Николай Корбутяк.

Процес німецьких інженерів в СССР.

(Акт обвинувачення. — Обурення в Німеччині).

В справі арештованих німецьких інженерів німецька преса займала досі обережне становище. Німці мабуть гадали, що більшовицькі правники не стануть повторяти всі видумки ДПУ що до обвинувачення. Тимчасом виходить, що прокуратор перевищив самих донбасівських чекістів. Він оскаржує вже не тільки німецьких інженерів і техніків, але також берлінське „А. Е. Г.“ (Заг. Електричне Товариство), котре вислало тих інженерів. Товариству тому закидується, що воно змовилося з б. власниками копалень щодо ведення саботажу в совітському вугляному промислі. По вказівкам Т-ва мали техніки нищити машини, котрі самі монтували. Ціль того мала бути подвійна: змушувати рад. владу спроваджувати нові машини і підривати саму рад. владу.

Цей акт обвинувачення викликав у Німеччині зрозуміле обурення. Московський кореспондент „Берлінер Таблетт-у“, Шеффер вказує на можливість міжнародних ускладнень як наслідок акту обвинувачення. Під вражінням того акту одні з членів управи т-ва „А. Е. Г.“ поділилися з представниками нім. преси своїми поміченнями над совітськими порядками. Між іншими подав такий факт: В Донецьким районі що три місяці змінюють усіх інженерів і службовців. Очевидно, совіти бояться, щоб службовці не забрали з часом копалень цілком у свої руки. Але через те виходить путанина. Нові люди часто не знають, що робилося до них, часто не знають призначення прибуваючих із заграниці машин. Що до німецьких технічних сил, то їх вислано за порозумінням і згодою совітського

представництва. Деякі з арештованих — члени н.м. ком. партії. Отже німецьке Т-во ради торговельних інтересів поступало поправно і згодилося. Що більше це тало було одним з тих німецьких підприємств, котрі піддержували большевиків, доставляючи їм дорогі машини на довгоречинцевий кредит... І як тут Німцям не обурюватися!

„В перших окопах“.

(Допис з наших західних окраїн).

Приїждимо поїздом до Будника над Сяном. За годину їзди возом на Улянів — через Сян мостом, через Танву поромом і ми вже в Дубрівці. — В Улянові бачимо старенький костел „св. Трійци“ — побудований у виді ковчега — з візантійськими банями. Чи повичили в нас сусіди тільки стилю, чи такі цілу церкву св. Трійці? Тут ніде записок не маємо.

Дубрівка — наша перша парохія — перша церква — перша твердиня на наших західних окраїнах. Церква дерев'яна, маленька та чиста, причепурена, така сама в Борках і каліцях в Шеперках. Сяга вже мішани. Тільки в Борках наша більшість — лаш віїт Бєняк (супендований за легалізацію підписів на шкільних деклараціях). Всі говорять по польськи. Старі хати білені — новіці в „маурьським“ смаку — білені на споненнях ілениць. Школи всюди польські. Нашої мови не вчать. В Борках нічого не помогли зовні родичів. На теж сидить в Ніску шкільний інспектор Піж гр. кат. „поляк“.

Майське богослуження в дубрівській церкві. Сотня вірних, дітей і старших. Клячуть і співають „єдиними устами єдиним серцем“: О, Мати Божа, молися за нами... — Чистий, поправний, дивний їх спів — і дивні наші почування. Чуємо діточі голоси й підносимо очі в гору до Найлучшої Цариці небес в проханнях.. „о Райський Цвіте, Тебе благають українські діти...“ Наші роздумування перериває на борзі вібраний хор, що прекрасно співає кілька пісень і кінчає богослуження життєрадісним „Христос воскрес“...

Заглядаємо до дітей і молоді. В руках держать молитвенники... українські! —

Старші моляться ще з польських книжок. Українську мову в трудом розуміють але радо слухають, а молодші вже дещо відповідають по українськи. Читати навчили їх о. Дє. і о. Д.

По богослуженні в суботу вечером і в неділю рано проби хору — на чотирі голоси. Всі хористи зміють читати по нашому і співають з нот. Вимова гарна.

По пробі перкових пісень заспівали нам „Зажурились галичанки...“, „Верховино“ й ще кілька інших, і закінчили „Червоною калиною“.

На Службі Божій співав мішаний хор так гарно, що й не одна наша богата, многотисячна церква могла б почнатися таким хором. Закінчав він свій спів молитвою „Боже Великий“...

В наших душах родились на ті контрасти всякі гадки й питання. Всюди чули ми чужу мову, бачили чужий світ, а в церкві ми почували себе як в рідній хаті, на рідній землі! Велика сила Божого слова в рідній мові!

Жаль нам тільки стискав серце, що єди так мало заглядають наші люди. Одинокий священик дивтає на своїх плечах весь тягар сильного напору від заходу. Чи не забагато це на одну — хоча й їдеїну, повну посвяти людину? Подумайте над тим — патріоти, політики, зайдте туди, вишліть делегатів і певно побачите та відчуєте, де починається „великий патріотизм і велика політика“...

В Дубрівці в чит. „Просвіти“ — заложена лежайською філією, що дала три представлення. Придальбса конче кооператива, молочарня, Луг і вахоронка. Нарід горнеться до сройого, тільки треба помочи священикові, треба праці а праці, і в Дубрівці і Борках і в Шеперках, а все можна добути.

Ми полагодили наші діла — і вертали до Рудника на поїзд. Віз туротів що шосі, срібнолентий Сян котив свої живі хвилі

Священики! Поведіть народ на мого борців. Згадайте про недавню славу, загрийте громадян до бортьби за волю. Дайте приклад самі й других спонукайте до жертви. Добрий приклад чуда творить.

на північ і думав про ті часи, коли тут чути було ще всюди нашу мову й видно було нашу силу. А нам в ушах звеніли могучим дзвоном слова пісні дубрівського хору: „А ми твою червону калину підійме-мо, а ми нашу славу Україну розвеселимо“...

Дякуємо за гарні хвилі! *О. П.*
Редакція щиро дякує за отсей прегарний і повний надій допис з околиць, відки не часто можна зустріти дописи в нашій пресі.

Нова секта між Українцями.

(Допис з Америки.)

Від одного з найповажніших священиків в Америці Вспр. о. Сов. Н. Сіменовича одержали ми слідуочий допис: Прошу прислати мені „Н. Зорю“ від початку сего року як також „Поступ“, на що залучаю гроші. Тими видавництвами треба скріпити Церкву Божу й релігійного духа і тут за морем, бо з краю ще в р. 1890 і скорше прибули сюди до Пів. Америки з засадами катол. Церкви зовсім неосвідомлені люди. Дятого многи з них піддаються єресям і відступствам, що викликає в народі страшний розвал і замішання, які граничать з повним хаосом. Тут є багато людей, що вже давно приїхали з сянічкого повіту, з нешаосного села Добра Шляхоцька. Вони прийняли єресь й усунули з церкви нашого катол. священика о. Іосифа Дженджеру, а прийняли якогось В. Драпаку, б. дяка, котрий іменує себе „старокатолицьким духовним“. Залучаю Вам тут дві печатані розкидки, з котрих довідається більше.

(З залучених розкидок одна се декларація в мовах англійській і українській друга відозва в українській мові з підписом о. Совітника Николая Сіменовича. В декларації є просьба до Преосв. Еп. Константина в Філадельфії, щоб судовою дорогою боронив катол. Церкву св. Петра і Павла в Борнсайді, котру захопили сектанти і призначив туди катол. священика. А у відозві, зверненій також до місцевої молодіжи, пише о. Н. Сіменович, що особовією через церковну хрію поширену редакторами задля чисто приватних обрахунків на-

ступає плянове розбивання катол. Церкви на сектантські божниці. В тій самій громаді був вже раз роздор і процес в рр. 1919—20, що коштувало невелику грому 5.000 дол., а сего року 1. квітня знов почалося нещастя й боротьба нової секти за ту саму церкву, хоч правний стан тої церкви так забезпечений, що секта мусить програти, хочби знов судовий спір коштував 5.000 дол. о. Сіменович оповістив ту відозву як парох сусідної громади і як б. парох Борнсайду, з чого видно, що тешерішній парох мусів виїхати.

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ.

О беатифікацію еп. Прохаски (КАП). Покійний угорський єпископ Оттокар Прохаска був одним з найвизначніших письменників і громадських діячів Угорщини. В річницю його смерті відбуваються в цілїм краю маніфестації й академії, а духовенство малярське відправляє в означені дні Служби Божї на інтенцію швидкої беатифікації покійного князя Церкви.

Зріст сили католицизму в Берліні. Колись майже виключно протестантський Берлін має 400.000 католиків, а тільки один їх орган „Katholisches Kirchenblatt“ печатається в 60.000 прим. Тепер розпочали там німецькі католики видавати спеціальний орган про всякі „мовні апарати“ і пригоди для них звуковї плити п. з. „Dominante“. Адреса: Berlin, SO, 26, Elisabethufer, 53) До якої спеціалізації у видавництвах доходить німецькі католики!

Польська пропаганда при помочи наших мучеників... „Lud Katolicki“ пише: За ініціативою кат. єпископа на Підляшю, одержить Св. Отець дар на спомин Його першого приїзду до Польщі. Дар той буде уфундований зі складок, а представлятиме білого орла з золотим серцем, в котрім будуть уміщені кусочки мученичої землі з парохій Дрелів і Пратулі, де Москалі кулями й багнетами надармо старалися змусити парохіян-уніятів до переходу на православіє. Та земля, зрошена українською („Люд“ пише: „польською“) кровю буде вручена Св. Отцю 28. мая ц. р. Тогож дня у всіх святинях підляської дієцезії відспіваний буде гимн: Te Deum... (Нема що казати, прекрасно вміють Поляки використати для себе навіть кров мучеників нашої св. Церкви. А за це ми до сеї пори не спромоглися навіть на написання докладнішої історії того нашого мучеництва...)

Політичний огляд.
З міжнародної політики Польщі.
У Львові, 20-го травня 1928.

Минулої п'ятниці, в комісії закордонних справ польського союму, мав міністер Залеський виклад про сучасну міжнародну політику Річипосполитої. Такі ехрорсѣ, призначені однакою як для власного громадянства так і для заграниці, традиційно вбираються в дуже обережну „дипломатичну“ форму, що не відразу відкриває дійсний зміст, радше вимагає окремої рутини, щоб відділити конвенціональну фразу від основної думки, слово від факту, бачити не тільки сказане, а й те що замовчане — буває, важніше від того що висловлене. Часом навіть зустрічаються в таких випадках місця для загаду цілком неясні; вони призначені, очевидно, тільки для втаємничених у деякі закулісові справи.

Польський міністер закордонних справ буде ще раз говорити на ту саму тему, на повнім соїмі, Тоді се і те буде мабуть освітлене дещо докладніше, одно більше висунене наперед, инше поставлене в тіни, а то й нові справи знайдуть своє місце в експозе. Можливо й те, що ще в комісії, коли за два дні приїде до дискусії над ним, накиданий уже образ буде в дечому доповнений. Та поки це станеться або ні, позволимо собі на свободну інтерпретацію того, що шеф польської закордонної політики сказав за першим разом.

Вся промова міністра густо переткана запевненнями про мирність, миролюбність і мирові цілі польської політики. Сумніватися в широті тих запевнень не можна, не тільки тому, що так заявляють усі уряди світа без виїмку, а й з огляду на внутрішній стан Польщі, фінансовий, господарський, ну і політичний. А в тім жадна держава могутність не хапає за зброю доти, доки мир-

ними засобами може осягнути свою політичну ціль. Тому не дивно, що Польща заявляє готовність приступити до противного союзу, запропонованого Північно-американською Унією, одначе при сїм робить деякі застереження по лінії знаної вже нам французької тези. З цих застережень найцікавіше те: колиб мало прийти до докладнішого означення мирних способів, якими мають бути поладжовані спори між державами, то щоб жадні роземчі суди не мали права змінити істнуючих вже трактатів. Це застереження звернене, очевидно, проти Німеччини, яка все ще не кидає надії, що можна буде мирними засобами спонукати Польщу до ревізії обоїлнїх границь (поморський коридор!).

Неспокій ізза тої самої тенденції німецької політики слїдний і в уступі промови, присвяченїй Франції. Міністер упевняє нас, що Польща „не лякається нормалізації французько-німецьких взаємин“, себто політичного зближення між Францією і Німеччиною, про яке від якогось часу загално говориться, одначе бажає собі („має певність“), що Франція „буде посуватися на сїм шляху з належною осторожністю і стоятиме на сторожі непорушности трактатів“. Значить, така є якийсь оправданий ляк, щоб Франція не підперла німецьких бажань у напрямі ревізії границь з Польшею... В парі з сїм поп possumus іде і рішуче застереження у вилєнській справі в бік Литви.

Отже чи абсолютна непримирність із німецькими замганнями? Хоч і як недвозначні ті застереження й остороги польського уряду, то таки вільно сумніватися, чи нема ціни, за яку Польща мимо всього не могла б піти хоч частинно на зустріч німецьким бажанням. Може лише треба, щоб Німеччина відповіду цїну жертвувала, а инші держави щоб дали поруку. Як сьгодні обставини уложилися, такою ціною може бути хїба carte blanche для польської політики на Сході... Першою передумовою в сїм напрямі бубри розрив німецько-совітського союзу. Про все те міністер, очевидно, не говорив, не міг говорити і не буде говорити поти, поки справа не дозріє. Сьгодні вона ще дуже зелена. А згадуємо її тільки тому, що в наших політичних сферах останніми часами колыбортується фантастичні, нерезальні і в своїм результаті шкідливі твердження про недалеку великі переміни в долї нашої Наддніпрянщини, — доквані будїмто понад польськими головами...

Рівнобіжно зі зазначеними виспе прозорими аллюзіями до німецької політики, підкресленими ще в окремім уступі про трудності на дорозі до закінчення торговельного трактату з Німеччиною, удряє нас оптимістичний і майже приязний тон уступу присвяченого ССРСР, що не дуже-то гармонізує з реальною дійсностю, раз-у-раз відслонюваною професаями, арештами й иншими проявами „сердечних“ взаємин зі східним сусідом... Вдаряє теж скупість слів присвячених В. Британії. Очевидно, міністерський виклад умисно і доцільно розмистив так а не инакше свої світла і тіни.

Цілком загадково висловився мін. Залеський і про відносини до Італії, куди недавно він їздив: знані нам тодкі з сього привоуду назвав він „фантастичними сплетнями“, одначе зараз-же поспішив зазначити, що він з Муссоліні „передискутував багато питань з осяєю заграничної політики“ і ствердив, що „погляди обох урядів на сю справу дуже зближені“. І нехай хто буде розумний з тих висловів!

Одно безсумнівне можна т. ск. вичути з експозе: Польща хоче вести міжнародну політику цілком самостійно, має свої цілі і не виявляє охоти позувати вести себе кому иншому. Шлях привабливий для кожної держави, хоч не вільний від небезпек явних і скритих.

Повістевий фейлетон „Нової Зорі“ з дня 24. У. 1928.

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

А як знайшлася перед входом до своєї службової кімнатки, побачила самого Кізляр-агу в ранзі Великого Вєзира з трьома групами гаремових слуг: в одній стояло окремо кілька євнухів з лектикою, в другій кілька білих а в третій чорних невольниць з зовсім иншого крила гарему, а бо не знала нікого з них.

Мимохіть склонилася перед Кізляр-агою. Але він поклонився їй ще нище і сказав до неї: — „О, Хатун!“). А разом з ним глибоко вклонилися перед нею всі три групи гаремових слуг.

Знала, що титул „Хатун“ не належався їй, бо була невольницею і що до увільнення треба було формального акту. Знов мала легке вражіння гду. Але Кізляр-ага, чоловік серіозний, промовив до неї поважно:

— „Благословенне хай буде імя Твое, Хатун, і нехай Аллаг внесе через Тебе добро і ласку свою в ясний Дім Падишаха! Отсе слуги Твої! А зараз запровадимо Тебе до Твого будуару, бо не годиться, щоб Ти оставала в малій кімнатці хочби хвилю довше від часу, коли взяв Тебе за руку Великий Султан Османів.“

Рухом руки показав закрити лектику на знак, що може всідати. Збентежена в найвищій мірі звернулася Настя мовчки про свої убогі річи. Але Кізляр-ага вмить подумався того і сказав:

— „Всі Твої річи, Хатун, вже в лектиці...“

Рада була всїсти в неї, щоб укритися перед очима здвож коридорів. Але якийсь дивний сором вчерашної невольниці

віддихав її від шовкових занавіс лектики. Воліла вже йти, ніж датися нести.

Пішла в товпі євнухів довгими коридорами гаремліку в товаристві Кізляр-аги, вся запаленіла на обличчю. Не пам'ятала опісля нічого, що бачила по дорозі. Пригадувала собі тільки, що перед відходом хотіла ще попрощатися зі своєю панєю, котра не була для неї зла. Але досвідчений Кізляр-ага і сего доміркувався тай шепнув їй:

— „Найлучше иньшим разом...“

Коли знайшлася в призначенім для себе будуарі, глибоко відітхнула і кинула оком на ряд своїх кімнат. Були ще краще уряджені, ніж у її дотеперішної пані. Чудовий запах ладану нісся злегка по них. Подумала, що завдячує все те тільки довгій розмові з Падишахом, а може його збуреному по відході виглядови, котрий мусіла запримітити служба.

— „Коли сі кімнати не сподобаються Тобі, о Хатун, можеш одержати иньші,“ сказав поважно Кізляр-ага.

— „О, се прекрасно дібрані кімнати,“ відповіла і глянула у вікно. Там уже сіріло і зачиналося ляцїння ранних птїць у садах сераю.

— „Спасибіг за перше добре слово, Хатун!“ сказав задоволений достойник. „Маю добру волю старатися, щоб задоволені були завше уподобання Твої.“

Дав знак євнухам і слугам — і всі вийшли з вїйком двох невольниць, призначених до розбирання нової пані. Опісля сам серед уклонів і бажань вийшов з будуару.

Одна біла й одна чорна невольниці заметушилися і принесли своїм пані нічний одяг. Але Настя була така втомлена переживаннями сеї ночі, що не хотіла змінити одягу. Сказавши їм, щоб вийшли, сама скинула з себе свій верхній одяг і в невольницькій сорочці поклатася на чудовий перський диван і зтягнула над собою прекрасну котару з Кашміру.

Шойно тепер почувалася лучше.

Відітхнула кілька разів глибоко і пригнула повіки. Але заснути не могла Кров мов молотками стучала їй у висках а перед очима повторялися картини подій, які пережила від вчєра, — від хвилі, коли музєзині скінчили співати пятий азан на вежах струнких мінаретів.

*) Хатун = Пані.

З церковно-політичних питань, міністер зазначив два: „Праці над виконанням конкордату (з Апостольським Престолом) є в ході і є надія, що вони будуть переведені на задоволення обох сторін“. Чи не значить се, що міністер сподівається в практиці обмежити умовлені права католицької Церкви? Одночасно він повідомив, що самостійність православної Церкви в Польщі визнана вже всіма іншими автокефаліями, окрім російської церковної влади, що є в стані розбиття. Значить, найважнійший чинник ще не визнав польського православного новотвору.

РАД. СОЮЗ. Донецький процес проти інженерів у большеві вже в повнім ході. На лаві обжалованих сидить 53 людей. 20 з них — як доносять большевицькі агенції — вже призналися до вини (певно їх порядно вимучили в тюрмі!), сімох „призналося частинно“, а 26 не признаються до ніякої вини, між ними всі німецькі інженери та монтери. В великій салі розправ прислухується комедія больш. „справедливости“ 100 чужих кореспондентів і дипломатів, та 1500 осіб з публіки.

Ті обжаловані, що „призналися“ до вини, оповідають фантастичні речі про ціни, якими їх нібито „перекупила“ — Франція. На те французський уряд коротко оповіщує, що ні безпосередно, ні посередно нікого з них не „перекупив“, а хто говорить інакше, той бреше...

Троцький проти Сталіна. Німецька преса повідомляє, що Троцький розіслав між своїх прихильників відозви, в котрих протестує проти свого заслання і взиває робітників до боротьби зі Сталіним. Троцький сподіється, що небаром верне в Москву.

Арештування на Україні. ДПУ арештувало в Харкові 29 людей, в тім цілу упрзву тресту „Коксобензол“. Їм закидують звязки з українськими контрреволюційними організаціями. Метою змови мало бути знищення хемічного промислу на Україні.

НІМЕЧЧИНА. Вибори. До хвили замкнення числа не були ще оповіщені певні висліди виборів. Мимо зливного дощу і студеної участі голосуючих була велика й доходила декуди до 90%. Тут і там прийшло до бійок між соціалістами й комуністами. В Берліні численні патролі вдержували спокій. Голосували й міністри. Перші обчислення (з деяких тільки місць) дали такі висліди: Гітлерівці 56.000 голосів, господарська партія 497.473, союз Леніна 3.300, баварська народна партія 136.024, демократи 550.933 комуністи 1.930.733, німецька н.р. партія 1.370.673, Центр 688.770, нім. націонал. 1.119.224, соц.-дем. 3.120.535 (себто 50 манд. обчислених голосів). Менші групи разом 73.000.

КИТАЙ домагається від Японії вицогання військ з Шантунга. В ноті переданій японському правительству протестує китайське правительтво проти порушення суверенности Китаю й заключених взаємно договорів.

Рада Союзу Народів збереться на 50-у сесію в Женеві 4. червня. В програмі нарад є коло 30 справ, (спір між Угорщиною й Румунією про угорських опантів, справа зброї задержаної на Угорщині, та інші справи меншостеві, правничі й конституційні).

Н О В И Н К И

Землетруси в Болгарії спричинили великі матеріальні втрати також катол. Церкві. Найбільш діткнене катастрофою місто Філіпополіс, се якраз осередок катол. життя в тім нещаснім краю. Загальна сума шкоди з приводу знищених церков, монастирів та інших катол. інституцій виносить понад 100 мільонів левів. Катол. світ організує матеріальну допомогу потерпілим.

Арештовано слідчий уряд в Смоленську за надужиття. Арештованих перевезено до в'язниці в Москві.

Часом і слушно арештують наших земляків. З Москви депешують, що після ревізії сталевих трестів на Україні увязнено шістьох директорів, бо стверджено дефравдацію двох мільонів рублів.

Депутацію магометан з Росії прийняв цар Аман-Уллаг. Депутацію провадили мослемські духовні під проводом Великого Муфті Шагр-дін-ева. В дарі дали цареві дорогий коран (св. Письмо мусулман). Аман-Уллаг заявив депутації, що настав час, коли й іслам мусить приноровитися до одноженства і просив духовних, щоб вияснювали народови шкідливість многоженства.

Конгрес геологів відбудеться в Данії слідуючого місяца. У звязку з тим оповіщують студії геологічні, в котрих заповідають, що Европа стоїть перед поворотом до ледової доби, але що те нещастя не наступить за нашої памяти.

Помер у Відні ген. Авфенберг, звисний у світовій війні австрійський полководець.

Замах на ката Сакка і Ванцеті. Повідоляють з Нью-Йорку, що на дім ката Еліота, котрий виконав присуд на анархістів Сакка і Ванцеті, кинено бомби. Еліот вийшов цілий.

Турки супроти чужинців. Турецьке правительтво розглядає тепер проєкт закона проти подружжя Турків з чужинцями. Турок, що оженився з чужинкою тратить посаду і право на емеритуру. Цей закон малиб також приміювати до Турків, котрі вже поженені з чужинками.

37.500 франків за капелюх Наполеона I. заплатив на ліцитації оден французський офіцер! Ще коби так голову Наполеона I. міг купити, а бувби напевно добрим генералом.

Зелені Свята — це дні допомоги інвалідам і охорони стрілецьких могил. В ті дні кожний чесний Українець зложить жертву на ті цілі.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає).

МАРІЙСЬКЕ ТОВ. ПАНЬ З ПЕРЕМИШЛЯ уряджує велику ПРОЦЮ до чудесної ікони Пречистої Диви в Крехові. — Пані і з інших місцевостей, котрі хочуть брати участь у проці, мають зголоситися лично або письменно у п. Ол. Несторовичеву в Перемишлі, ул. Шашкевича 15. Вїзд з Перемишля дня 6. червня п. р. о 2-ій год. пополудні. Вертаємо на другий день в четвер дня 7. червня також в полудне. 224 1—1

ДО ВСЕЧ. ОО. ПАРОХІВ, які уладжують у своїх парохіях місії, звертаються з просьбою два інваліди У. Г. А., котрі займаються продажоу деволюціоналів о повідомлення їх про речинне місії хоч оден тиждень наперед, та в пей спосіб помочи своїм людям заробити на прожиток. — Ласкаві повідомлення слати: Л. Яків, Запитів, п. Підліски малі. 223 1-2

МОНОГРАМИ, всілякі ГАФТИ і ШИТТЯ БІЛЛЯ приймає **Е. СТЕФАНІВСЬКА, Львів, вул. Куркова ч. 14.** (в подвір'ю). 220 1-10

ПОТРІБНИЙ ДЯК з добрим голосом, уміючий грати на органах і вести хор. — Зголошення подати до Уряду парох. в Турильчу, Скала/Збруч. 226 1—2

БІБЛІОТЕКИ ПАРОХІЯЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо цінники „ДОБРА КНИЖКА“. — Lwów, skr. poczt. 4.11.

Столярська робітня приймає антики, меблі до відновлення, і всілякі роботи столярські — **І. Стефанівський, Львів, Куркова 14.** (в подвір'ю). 221 1-10

БІЛЛЯ, БЛЮЗКИ, ШЛЯФРОЧКИ, СПІДНИЧКИ, ПАНЧОХИ, ТРИКОТАЖІ і т. п. — найдешевше поручає фірма „ГОЛЬФ“

„ГОЛЬФ“

Львів, Кілінського 1. напроти Віденської Каварні.

Ціни для зареєлювання нашого магазину **найнижші.**

Видає й редагує Комітет У.Х.О. Відвічальний редактор Роман Гайдук. З друкарні Вид. Стілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10

ВАЖНЕ для П.Т. Духовенства і Читалень! **ЕВАНГЕЛІЯ,** служебники, молитвослови, книжки до бібліотек, книги канцелярійні, опрацьовані дешево і начас переплетня П. ПОДОЛЯКА, Львів, вул. Жовківська ч. 28. I. поверх. 149 14-?

ПАНСІОНАТИ
Власний виріб! Ціни фабричні!
КОВДРИ 1-сторонні від зол. 25—
2-сторонні „ „ 32—
в цвіті „ „ 40—
МАТЕРАЦИ з морськ. трави 34-50
з волосані від 76—
СІННИКИ готові „ „ 4-80
ПОДУШКИ з піря „ „ 18—
ГОТОВІ ПШВИ „ „ 4—
ГОТОВІ ПРОСТИРАЛА „ „ 5-50

„ під ковдри з дірками „ „ 11-50
КОЦИ ВОВНЯНІ „ „ 9-50
ПОЛОТНА РУЧНИКИ — ОБРУСИ
ФІРАНКИ — КАШИ — КИЛИМИ і т. п.
206 **найдешевше продає** 4-15

ФАБРИКА ПОСТЕЛІ
ПЕТРУШЕВСЬКИЙ — МЛЕКО
Львів, Коральницька 6.
Телефон 37-72.

Цінники даром. — Для шпиталів, пансіонатів і т. п. — Ціни офертові.

ЛЕЖАКИ від 12 зол.
КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ
КИЛИМИ — ЗАБАВКИ
НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

ФІЛІЯ:
ГАЛИЦЬКА 5. Львів Коперника 11.
тел. 30—32. тел. 26—09.
215 3—10 Людвик Гередіс.

ЖЕРЕЛО РУКАВИЧОК і ПАНЧІХ
І. ЗІХЕРА

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

169 (напроти КАТЕДРИ) 16—20

поручає великий вибір рукавичок і панчіх

Рукавички скіряні 6-90, 7-50, 8-50.

„ фільдекос і витяні . . . від 2-50

Панчохи фільдекос . . . „ 2-90

„ I-а . . . „ 4-59

Реформи фільдекос . . . „ 4—

„ шовкові . . . „ 9—

Сорочки попелінові . . . „ 14—

Пантофельки домові . . . „ 6—

Капелюхи діточі . . . „ 2-50

Краватки шовкові . . . „ 1-90

також палички, парасолі,

перфумерія і біжутерія.